SCAN TO VERIFY
LAW DEPARTMENT
GOVERNMENT OF SINDH
www.sindhlaws.gov.pk

سندھ آرڈیننس نمبر XIV مجریہ 1982

SINDH ORDINANCE NO.XIV OF 1982

سندھ لینڈ ریونیو (ترمیم) آرڈیننس، 1982

THE SINDH LAND REVENUE (AMENDMENT) ORDINANCE, 1982

فہرست (CONTENTS)

تمہید (Preamble)
دفعات (Sections)
1. مختصر عنوان ءِ شروعات
Short title and commencement
2. 1967 جي اولھ پاڪستان ايڪٽ XVII جي عام ترميم
General Amendment in West Pakistan Act XVII of 1967
3. 1967 جي اولھ پاڪستان ايڪٽ XVII جي دفعہ 4 جي ترميم
Amendment of section 4 of West Pakistan Act XVII of 1967
4. 1967 جي اولھ پاڪستان ايڪٽ XVII جي دفعہ 56 کان 69 جي ترميم
Amendment of sections 56 to 69 of West Pakistan Act XVII of 1967
5. 1967 جي اولھ پاڪستان ايڪٽ XVII جي دفعہ 70 ءِ ترميم
Amendment of section 70 of West Pakistan Act XVII of 1967
6. 1967 جي اولھ پاڪستان ايڪٽ XVII جي دفعہ 70_A جي ترميم
Amendment of section 70_A of West Pakistan Act XVII of 1967

7. 1967 جي اولھ پاڪستان ايڪٽ XVII جي دفعہ 70-AA جي داخلا

Insertion of section 70-AA in West Pakistan Act, XVII of 1967

8. 1967 جي اولھ پاڪستان ايڪٽ XVII جي دفعہ 71 جي ترميم

Amendment of section 71 of West Pakistan Act, XVII of 1967

9. 1967 جي اولھ پاڪستان ايڪٽ XVII جي دفعہ 144 جي ترميم

Amendment of section 144 of West Pakistan Act, XVII of 1967

10. 1967 جي اولھ پاڪستان ايڪٽ XVII جي دفعہ 151 جي ترميم

Amendment of section 151 of West Pakistan Act XVII of 1967

11. 1967 جي اولھ پاڪستان ايڪٽ XVII جي دفعہ 173 جي ترميم

Amendment of section 173 of West Pakistan Act XVII of 1967

سنڌ آرڊيننس نمبر XIV مجريہ 1982

SINDH ORDINANCE NO.XIV OF 1982

سنڌ ليندڙ روينيو (ترميم) آرڊيننس، 1982

THE SINDH LAND REVENUE (AMENDMENT) ORDINANCE, 1982

[06 آڪٽوبر، 1982]

آرڊيننس جنهن ذريعي سنڌ ليندڙ روينيو ايڪٽ، 1967 ۾ ترميم ڪئي ويندي.

تمهيد (Preamble)

جيئن ته سنڌ ليندڙ روينيو ايڪٽ، 1967 ۾ ترميم ڪرڻ ضروري ٿي پئي آهي، جيڪا هن ريت هوندي؛

هاڻي، تنهن ڪري، 5 جولاءِ 1977 جي اعلان ۽ عبوري آئيني حڪم، 1981 جي پيروي ۾، سنڌ جو گورنر هيٺ ڏنل آرڊيننس نافذ ڪرڻ تي خوش آهي: -

مختصر عنوان ۽ شروعات
Short title and commencement

1. (1) هن آرڊيننس کي سنڌ ليندڙ روينيو (ترميم) آرڊيننس، 1982 سڏيو ويندو.

(2) هيءُ پهرين آڪٽوبر، 1982 کان لاڳو ٿيندو.

2. سنڌ لينڊ روينيو ايڪٽ، 1967 (ان کانپوءِ ڄاڻايل ايڪٽ جي نالي سان سڃاتو ويندو) ۾ لفظ "ملڪيت" جي لاءِ، جتي به هجي، لفظ "deh" کي بدلايو ويندو.	1967 جي اولهه پاڪستان ايڪٽ XVII جي عام ترميم General Amendment in West Pakistan Act XVII of 1967
3. ڄاڻايل ايڪٽ جي دفعه 4 ۾ـ (i) شق (3) جي لاءِ، هيٺ ڄاڻايل کي تبديل ڪيو ويندو. "(3) 'اسسمينٽ سرڪل' مان مراد آهي ديهه يا ديهن جو گروپ جيڪو بورڊ آف روينيو جي راءِ ۾، لڪت ۾ هڪ آربٽر ۾ ڄاڻايو ويو هجي، ان ڳالهه کي قبول ڪرڻ جي لاءِ ڪافي هجي ته ان تي ٽيندڙ زمين جي آمدني جو حساب لڳائڻ جي لاءِ عام گائيڊ طور استعمال ڪيو ويو وڃي. (ii) شق 16 جي لاءِ، هيٺ ڄاڻايل کي تبديل ڪيو ويندو:ـ "(16) ڪنهن ديهه يا ديهن جي گروپ جي 'خالص اٿاٿن' مان مراد آهي اهڙي ڳوٺ يا ڳوٺن جي گروپ جي اندازي مطابق سراسري سالياني اضافي پيداوار جيڪا اندازي مطابق پوک جي عام خرچن کي	1967 جي اولهه پاڪستان ايڪٽ XVII جي دفعه 4 جي ترميم Amendment of section 4 of West Pakistan Act XVII of 1967

ڪٽڻ کان پوءِ بچي ٿي.“

وضاحت: پوک جي عام خرچن ۾ اهي ادائيگيون شامل آهن، جيڪڏهن ڪا آهن، جيڪي زميندار رواجي طور تي برداشت ڪندو آهي، ڇا اهو قسم ۾ هجي يا نقد ۾، ۽ ڇا اهو مڪمل طور تي يا جزوي طور تي.

(a) پاڻي جي شرح؛

(b) آبپاشي ذريعن جي سار سنڀال؛

(c) بندن جي سار سنڀال؛

(d) ٻج جي فراهمي؛

(e) ياڻ جي فراهمي؛

(f) زرعي اوزارن جي بهتري؛

(g) چاري جي حوالي سان رعايتون؛

(h) ڪريل يا خراب ٿيل فصلن لاءِ خاص گهٽتائي؛

(i) ڪرائي جي چوندڙ جي قيمت؛

(j) ڪرائي جي وصولي ۾ گهٽتائي لاءِ الائونس؛

(k) پوک جي مقصد لاءِ ڪرائيدارن کي نقد ۾ ڏنل پيشگي جي حوالي سان واجب الادا سود چارجز؛

(l) ڳوٺ جي مددگارن کي ادا ڪيل اجرت يا رواجي واجبات جن جي پيداوار يا مزدوري پوک ۽ فصل جي مقصدن لاءِ استعمال ٿئي ٿي.

۽ اهو حصو جيڪو ڪرائيدار وٽ برقرار رهندو

جيڪڏهن زمين ڪنهن ڪرائيدار کي ڏني وڃي جيڪا ڪرائي ادا ڪري، چاهي نقد ۾ هجي يا قسم جي، عام شرح تي جيڪا اصل ۾ ڏيهه يا ڏيهن جي گروپ ۾ رائج آهي.

(iii) شق (16_A) کي ڇڏيو ويندو:

1967 جي اولهه پاڪستان ايڪٽ XVII جي دفعه 56 کان 69 جي ترميم

Amendment of sections 56 to 69 of West Pakistan Act XVII of 1967

4. ڇاڻايل ايڪٽ ۾، دفعه 56 کان 69 جي لاءِ، هيٺ ڇاڻايل کي تبديل ڪيو ويندو:

"56. (1) سڀ زمين، ڪنهن به مقصد لاءِ استعمال ڪئي وڃي ۽ ڪٿي به واقع هجي، حڪومت کي زمين جي محصول جي ادائيگي جي ذميوار هوندي، سواءِ- "

زمين جي آمدني جو تعين

(a) اها زمين جيڪا حڪومت سان خاص معاهدي ذريعي، يا هن وقت لاڳو ڪنهن به قانون جي دفعات ذريعي هن ذميواري کان مڪمل طور تي مستثنيٰ آهي.

(b) ڳوٺ جي سائيٽ ۾ شامل زمين؛

(c) ڪينٽونمينٽ جي حدن اندر شامل زمين؛ يا

(d) زمين جنهن تي سنڌ شهري غير متحرڪ ملڪيت ٽيڪس ايڪٽ، 1958 (اولهه پاڪستان ايڪٽ V 1958) تحت ملڪيت ٽيڪس ادا ڪرڻ لائق آهي.

(e) ويران ۽ بنجر زمين جيڪا دفعه 59 جي تحت جنرل اسسمينٽ يا ري اسسمينٽ جي نوٽيفڪيشن جي تاريخ کان پهريان ڇهن سالن کان گهٽ وقت تائين لڳاتار پوک نه ڪئي وئي هجي. بشرطيڪ ان نوٽيفڪيشن جي تاريخ کانپوءِ ڪنهن به وقت کا بنجر زمين پوک هيٺ آندي وڃي جيڪا اهڙي زمين

هن تاريخ کان ڇهه سالن جي عرصي تائين زميني آمدني جي ادائيگي جي ذميداري نه هوندي جيستائين ان کي پوک جي قابل نه بڻايو وڃي.

(2) زمين جي آمدني جو اندازو نقد ۾ لڳايو ويندو.

(3) زميني آمدني جو اندازو لڳائي سگهجي ٿو.

(a) هڪ مقرر ڪيل سالياني چارج جي طور تي، هڪ پيرو يا قسطن ۾ ادا ڪرڻ لاءِ؛ يا

(b) هڪ مقرر ڪيل سالياني چارج جي طور تي، هڪ پيرو يا قسطن ۾ ادا ڪرڻ لاءِ؛

بشرطيڪ زمين جي ڏل جو اندازو سال جي ڪنهن خاص عرصي دوران موجود ڪنهن به زرعي پيداوار جي مارڪيٽ قيمت جي مطابق هر سال مختلف سلائيڊنگ اسڪيل تي نه لڳايو ويندو.

56.A. هن ايڪٽ ۾ موجود ڪنهن به شئي جي باوجود، ڪنهن به زمين جو مالڪ زمين جي ڏل ادا ڪرڻ جو ذميوار نه هوندو، جيڪڏهن هو مالڪ هجي.

زميني ڏل جي ڇوٽ

(a) آبپاشي واري زمين جيڪا پنجويهه ايڪڙ کان وڌيڪ نه هجي؛

(b) غير آبپاشي واري زمين جيڪا پنجاهه ايڪڙ کان وڌيڪ نه هجي؛ يا

(c) آبپاشي ۽ غير آبپاشي واري زمين، جنهن جو مجموعو پنجويهه ايڪڙ غير آبپاشي واري زمين کان وڌيڪ نه هجي.

وضاحت: هن دفعه جي مقصد جي لاءِ۔

(a) هڪ ايڪڙ آبپاشي واري زمين کي ٻن ايڪڙ غير آبپاشي واري زمين جي برابر سمجهيو ويندو.

(b) "زمين" مان مراد آهي صوبي جي اندر يا ٻاهر زمين ان کان سواءِ جيڪا دفعہ 56 جي شقن (ب)، (ج) ۽ (د) ۾ ذڪر ڪئي وئي آهي.

(c) "زميندار" ۾ شامل هوندو:

(i) حڪومت جي ڪنهن بہ منصوبي تحت ڪنهن بہ زمين جو الاٽي يا گرانٽ، جنهن تحت اهڙي الاٽمينٽ يا گرانٽ ملڪيت ۾ شامل ڪئي ويندي آهي؛

(ii) سرڪاري زمين جو ڪرائيدار؛

(iii) هڪ شخص جنهن پنهنجي زمين يا ان جو ڪو بہ حصو گروي رکيو آهي؛ يا

(iv) هڪ شخص جنهن جو زمين ۾ دائمي مفاد آهي.

57. (1) زمين جي آمدني جو اندازو ڪنهن بہ ڳوٺ يا ڳوٺن جي گروپ جي ڪل پيداوار جي سراسري قيمت جي ڪاٽي تي ٻڌل هوندو جنهن ۾ سوال هيٺ زمين واقع آهي.

تخشيص جو بنياد

(2) اهڙو ڪاٽو مقرر ڪيل طريقي سان لڳايو ويندو.

58. جيڪڏهن زمين جي آمدني جو اندازو هڪ مقرر ڪيل سالياني چارج جي طور تي ڪيو وڃي ٿو تہ ان جي رقم، ۽ جيڪڏهن اهو مقرر ڪيل شرح جي صورت ۾ لڳايو وڃي ٿو تہ سراسري رقم جيڪا، حڪومت يا بورڊ آف روينيو پاران منظور ڪيل لکت ۾ اندازي مطابق، جيئن ڪيس هجي،

هر سال لاڳو ٿيندي، هڪ تشخيصي دائري جي صورت ۾ اهڙي تشخيصي دائري جي خالص اثاثن جي تخميني پئسي جي قيمت جي چوٿين حصي کان وڌيڪ نہ هوندي.

59. (1) زميني ڀل جو ڪاٿو عام يا خاص ٿي سگهي ٿو.

ٻيهر تشخيص جي آگاهي ۽ تشخيص جي اصولن بابت هدايتون

(2) ڪنهن بہ علائقي جي زمين جي آمدني جو عام جائزو يا ٻيهر جائزو حڪومت جي اڳواٽ منظوري ۽ ان منظوري جي اطلاع کان سواءِ نہ ڪيو ويندو.

(3) اهڙي منظوري ڏيڻ ۾ حڪومت اهڙيون هدايتون ڏئي سگهي ٿي جيڪي ايڪٽ جي گنجائش ۽ ان جي تحت ٺاهيل قاعدن سان مطابقت رکن ٿيون جيئن اهو مناسب سمجهي.

60. (1) هڪ عام جائزو روينيو آفيسر پاران ڪيو ويندو.

تخشيص جوطريقو

(2) روينيو آفيسر اهڙي تشخيص ڪرڻ کان اڳ، بورڊ آف روينيو جي منظوري لاءِ ڪمشنر ذريعي ان بابت پنهنجي تجويزن جي رپورٽ ڪندو.

61. (1) دفعہ 60 جي دفعات تحت روينيو آفيسرن پاران پيش ڪيل تجويزن تي غور ڪرڻ کان پوءِ، بورڊ آف روينيو اهڙا حڪم جاري ڪندو جيڪي اهو مناسب سمجهندو، ذيلي حصي (3) ۽ (4) جي دفعات جي تابع، ۽ اهڙين ٻين جي وصولي تي روينيو آفيسر هر لاڳاپيل ديهہ لاءِ مناسب تشخيص جو تعين ڪرڻ جو حڪم ڏيندو ۽ ان جو اعلان اهڙي طريقي سان ڪندو

جيئن حڪومت قاعدي ۾ بيان ڪري.

(2) تشخيص جي اعلان وقت روينيو آفيسر ان تاريخ جو به اعلان ڪندو جنهن کان اهو لاڳو ٿيندو ۽ هن ايڪٽ جي ٻين شقن جي تابع، اهو ان مطابق لاڳو ٿيندو.

(3) ذيلي دفعہ (4) جي شقن جي تابع، ذيلي دفعہ (1) جي شقن جي تحت لاڳو ڪيل تشخيص جي سراسري شرح ڪنهن به تشخيص جي دائري تي جيڪا ڪنهن به علائقي جو حصو ٻڌجي ٿي، جنهن جي حوالي سان هڪ نوٽيفڪيشن جاري ڪيو ويو آهي، دفعہ 59 جي ذيلي دفعہ (2) جي تحت آخري پوئين تشخيص تي لاڳو ڪيل تشخيص جي شرح کان چوٽين کان وڌيڪ نہ هوندي، بشرطيڪ ڪنهن به ديهہ تي لاڳو ڪيل تشخيص جي شرح ديهہ تي آخري پوئين تشخيص جي شرح کان اڌ کان وڌيڪ نہ هجي.

(4) ذيلي دفعہ (3) جون شقون ان زمين جي صورت ۾ لاڳو نہ ٿيندیون جنهن جي اڳ ۾ زمين جي آمدني جو اندازو نہ لڳايو ويو هجي يا جنهن ۾ آخري پوئين تشخيص تي ذيلي دفعہ (1) جي شقن تحت منظور ڪيل حڪمن جي تاريخ کان پوءِ ڪينال آبپاشي شروع ڪئي وئي هجي، يا ڪنهن اهڙي علائقي جي صورت ۾ جنهن کي حڪومت پاران شهري تشخيصي دائري طور نوٽيفڪيشن ڪيو ويو هجي، ۽ ذيلي دفعہ (3) جي مقصد لاءِ زمين جي آمدني جي واقعن ۾ واڌ جي حساب جي مقصد لاءِ، اهڙي سيني

زمين کي حساب کان خارج ڪيو ويندو:

بشرطيڪ انهن زمينن جي صورت ۾ جتي هن ذيلي حصي ۾ بيان ڪيل تاريخ کان پوءِ ڪينال آبپاشي شروع ڪئي وئي آهي، تشخيص جي سراسري شرح، جيترو ٿي سگهي، ذيلي حصي (3) تحت لاڳو ڪيل ساڳئي قسم جي زمينن جي تشخيص جي سراسري شرح کان وڌيڪ نه هوندي.

62. (1) ڪو به زميندار، تشخيص جي اعلان جي تاريخ کان ٽيهه ڏينهن اندر، تشخيص جي رقم، فارم يا شرطن تي ٻيهر غور لاءِ روينيو آفيسر کي درخواست پيش ڪري سگهي ٿو.

تشخيص تي نظرثاني جي درخواست

(2) روينيو آفيسر ٻاران درخواست تي ڏنل حڪم ۾ ان جي منظوري يا انڪار جا سبب بيان ڪيا ويندا.

63. (1) هڪ تشخيص، جنهن جي ذميواري دفعہ 59 جي شق تحت منظور ڪئي وئي آهي، ان کي حتمي نه سمجهيو ويندو جيستائين ان جي بورڊ آف روينيو طرفان تصديق نه ڪئي وڃي.

تشخيص جو طريقو

(2) ڪنهن به وقت ڪنهن تشخيص جي تصديق ٿيڻ کان اڳ، ڪمشنر يا بورڊ آف روينيو، ذيلي دفعہ (3) جي دفعات جي تابع، ڪنهن به ديهه جي تشخيص ۾ ترميم ڪري سگهي ٿو.

(3) ذيلي دفعہ (2) جي دفعات جي تحت واڌ جو

حڪم ڏيڻ کان اڳ، ڪميشن يا بورڊ آف ريونيو جيئن معاملو هجي، زمين جي مالڪن کي ذميدارانہ نوٽيس جاري ڪندو، دفعہ 26 ۾ بيان ڪيل طريقي سان شايع ٿيل اعلان ذريعي، ريونيو آفيسر کي خطاب ڪندي هڪ درخواست ۾ سبب ڏيکارڻ لاءِ تہ تجويز ڪيل واڌ جو حڪم ڇو نہ ڏنو وڃي، ۽ ريونيو آفيسر ڪنهن بہ زمين جي مالڪ پاران اٹاريل ڪنهن بہ اعتراض جي جاچ ڪندو ۽ ان تي پنهنجي رپورٽ سان گڏ اهڙي درخواست ڪمشنر يا بورڊ آف ريونيو کي جمع ڪرائيندو، جيڪو درخواست تي غور ڪندو ۽ رپورٽ زمين درخواست ڏيندڙ کي بہ ٻڌندي جيڪڏهن درخواست ڏيندڙ چاهي ٿو.

64. (1) بورڊ آف ريونيو، دفعہ 63 جي ذيلي دفعہ (1) جي تحت تشخيص جي تصديق ڪندي، هڪ مدت مقرر ڪندو جنهن لاءِ تشخيص لاڳو رهندي.

تخشيص جو وقت

(2) ذيلي دفعہ (1) تحت مقرر ڪيل مدت پنجويهہ سال هوندي:

بشرطيڪ تہ بورڊ آف ريونيو پاران بيان ڪيل ڪنهن بہ علائقي لاءِ پنجويهہ سالن کان وڌيڪ ۽ ڏهہ سالن کان گهٽ نہ هجڻ جو عرصو مقرر ڪري سگهجي ٿو جنهن ۾ دفعہ 61 جي ذيلي دفعہ (1) تحت آخري پوئين تشخيص دوران منظور ڪيل حڪمن جي تاريخ کان پوءِ واري عرصي دوران ڪينال آبپاشي متعارف ڪرائي وئي آهي يا متعارف ڪرائڻ جي

تجويز ڏني وئي آهي.

65. آخري اڳئين حصي جي تحت تشخيص جي تسلسل لاءِ مقرر ڪيل مدت جي ختم ٿيڻ جي باوجود، تشخيص نئين تشخيص جي اثر هيٺ اچڻ تائين لاڳو رهندي.

نئين تشخيص جي لاڳو تائين تخشيص لاڳو رهندي

66. (1) ڪنهن به وقت، ڪنهن به تشخيص جي اعلان جي تاريخ کان نوي ڏينهن اندر، زمين جو مالڪ يا جتي هڪ کان وڌيڪ مالڪ آهن، انهن مان ڪو به جيڪو انفرادي طور تي يا اجتماعي طور تي تشخيص ڪيل رقم جي اڌ کان وڌيڪ لاءِ ذميوار هوندو، روينيو آفيسر کي تشخيص جي ذميوار ٿيڻ کان انڪار جو نوٽيس ڏئي سگهي ٿو.

تشخيص جي ذميوار ٿيڻ کان انڪار

(2) جڏهن روينيو آفيسر کي ذيلي دفعه (1) جي تحت نوٽيس ملي ٿو ته ڪليڪٽر ديهه جو قبضو وٺي سگهي ٿو ۽ ان سان معاملو ڪري سگهي ٿو جيترو ممڪن ٿي سگهي، جيئن ته ان جي تشخيص جي منسوخي جو حڪم ان تي واجب الادا زمين جي آمدني جي وصولي جي عمل جي طور تي ڏنو ويو هجي.

(3) جڏهن ديهه ڪنٽرولر جي قبضي ۾ آهي، زمين جو مالڪ يا زمين جا مالڪ حڪومت کان هڪ الائونس حاصل ڪرڻ جا حقدار هوندا، جيڪو بورڊ آف روينيو طرفان مقرر ڪيو ويندو، جيڪو حڪومت پاران ديهه مان حاصل ڪيل خالص آمدني

جو پنجاهه کان گهٽ يا پنجهتر سيڪڙو کان وڌيڪ نه هوندو.

67. (1)جيڪڏهن دفعه 61 تحت اعلان ڪيل تشخيص مڪمل طور تي يا جزوي طور تي هڪ ديهه جي سالن جي مدت لاءِ هڪ مقرر تشخيص آهي، ته رويڪيو آفيسر، ان تاريخ کان اڳ جڏهن ان جي پهرين قسط ادا ڪئي ويندي، ان کي ديهه ۾ شامل ڪيترن ئي هولڊنگز تي ورهائڻ جو حڪم ڏيندو ۽ ورڇ جو رڪارڊ تاهي ۽ شايع ڪندو.

تشخيص جي ورهاست

(2) ڪليڪٽر ڪافي سببن جي ڪري ڪنهن به وقت ان رڪارڊ تي نظرثاني جو حڪم ڏئي سگهي ٿو جڏهن ته تشخيص لاڳو رهندي، ۽ اهڙي طرح نظرثاني ٿيل رڪارڊ شايع ڪري سگهي ٿو.

(3) جيڪڏهن دفعه 61 تحت اعلان ڪيل تشخيص هر سال يا فصل جي نتيجن مطابق وصول ٿيندڙ شرحن جي صورت ۾ آهي، ته هڪ رويڪيو آفيسر سال کان سال يا فصل کان فصل تائين، جيئن تشخيص جون حالتون گهربل هجن، زمين جي آمدني جي پهرين قسط جي ادائيگي کان هڪ مهيني کان گهٽ نه اڳ، هر هڪ هولڊنگ جي حوالي سان ادا ڪيل رقم جو رڪارڊ تاهي ۽ شايع ڪندو.

(4) هن دفعه ۾ شامل ڪنهن به شيءِ جي باوجود، بنجر زمين (چا پوکيل هجي يا نه) جنهن ۾ کوهه يا ٽيوب ويل آبپاشي جون سهولتون زمين جي مالڪ يا ڪرائيدار طرفان يا ان جي طرفان مهيا ڪيون ويون

آهن، اهڙي زمين ۾ اهڙيون آبپاشي سهولتون پهرين مهيا ڪرڻ جي تاريخ کان گهٽ ۾ گهٽ چار سالن تائين، اهڙيون آبپاشي سهولتون فراهم ڪرڻ کان اڳ ان تي ادا ٿيندڙ شرح کان وڌيڪ زمين جي آمدني ادا ڪرڻ جي ذميوار نه هوندي.

وضاحت. ـ هن ذيلي حصي جي مقصدن لاءِ صرف اهڙي زمين کي بنجر زمين سمجهيو ويندو جنهن ۾ ڪينال آبپاشي شروع نه ڪئي وئي آهي.

68. (1) ڪو به شخص جيڪو آخري اڳئين حصي جي ذيلي دفعه (1) يا ذيلي دفعه (3) تحت رڪارڊ کان متاثر ٿئي ٿو يا ان حصي جي ذيلي دفعه (2) تحت رڪارڊ جي نظرثاني کان متاثر ٿئي ٿو، اهو رڪارڊ جي اشاعت جي تاريخ کان ٽيهه ڏينهن اندر، رڪارڊ جي ٻيهر غور لاءِ روينيو آفيسر کي درخواست پيش ڪري سگهي ٿو جيستائين اهو ان تي اثر انداز ٿئي ٿو.

تخشيص جي ورهاست ۾ ترميم

(2) روينيو آفيسر پاران درخواست تي ڏنل حڪم ۾ ان جي منظوري يا انڪار جا سبب بيان ڪيا ويندا.

69. (1) آخري اڳئين دفعه يا دفعه 62 جي تحت ڪنهن حڪم خلاف اپيل ڪمشنر ڏانهن ۽ ڪمشنر جي اپيليٽ آرڊر خلاف بورڊ آف روينيو ڏانهن ٿيندي.

5. جاڻايل ايڪٽ ۾، دفعه 70 لاءِ، هيٺيان متبادل ڪيا ويندا: ـ

1967 جي اولهه پاڪستان ايڪٽ

XVII جي دفعہ 70 ۾ ترميم

Amendment of section 70 of West Pakistan Act XVII of 1967

"70.(1) دفعہ 64 ۽ 65 جي شقن جي باوجود، روينيو آفيسرن پاران هيٺين ڪيسن ۾ خاص تشخيص ڪري سگهجي ٿي، يعني: ـ

(a) جڏهن اسسٽنٽ جي شڪل کي تبديل ڪرڻ جي تجويز هجي؛

(b) جڏهن زمينون حڪومت طرفان وڪرو ڪيون وڃن، ليز تي ڏنيون وڃن يا ڏنيون وڃن؛

(c) جڏهن ڪنهن به زمين جي تشخيص کي رد ڪيو وڃي يا زمين جي مالڪ ان ڪري ڏميوار ٺيڻ کان انڪار ڪيو هجي، ۽ اهو عرصو جنهن لاءِ زمين ڪليڪٽر يا سندس ايجنٽ يا ڪرائي تي ڏنل فارم پاران منظم ڪئي ويندي هئي ختم ٿي وئي هجي؛

(d) جڏهن پاڻي يا ريتي جي عمل يا موسم جي آفت يا ڪنهن ٻئي سبب جي نتيجي ۾ زمين جي آمدني جي تشخيص تي نظرثاني جي ضرورت هجي؛

(e) جڏهن چراگاهہ يا زمين جي ٻين قدرتي شين جي ڪري، يا ملن، مڇي مارڻ يا پاڻي جي قدرتي شين جي ڪري، يا سيڪشن 49 يا سيڪشن 50 ۾ بيان ڪيل ٻين حقن جي ڪري، حڪومت کي واجب الادا آمدني، هن باب جي اڳئين دفعات جي تحت ڪيل تشخيص ۾ شامل نہ ڪئي وئي آهي؛

(f) جڏهن بنجر ۽ بنجر زمين جي آمدني جي ادائيگي جي ذميوار ٿي وڃي ٿي.

(2) بورڊ آف روينيو هن دفعہ تحت ڪيل ڪنهن به تشخيص جي تصديق ڪري سگهي ٿو.

(3) عام تشخيص جي حوالي سان هن باب جون مٿيون دفعات، انهن جي اهڙين ترميمن جي تابع هونديون جيئن بورڊ آف ريونيو دفعہ 73 جي دفعات تحت جاري ڪيل ايگزيڪيوٽو هدايتن ذريعي بيان ڪري سگهي ٿو. ريونيو آفيسر جي خاص تشخيص ڪرڻ جي طريقيڪار کي منظم ڪندو.

6. جاڻايل ايڪٽ ۾ دفعہ 70_A لاءِ هيٺيان متبادل ڪيا ويندا: _

1967 جي اولهہ پاڪستان ايڪٽ XVII جي دفعہ 70_A جي ترميم

Amendment of section 70_A of West Pakistan Act XVII of 1967

"70_A. (1) هن ايڪٽ ۾ شامل ڪنهن به شيءِ جي باوجود، هڪ زميندار، جيڪو هيٺ ڏنل جدول جي ڪالم (2) ۾ ذڪر ڪيل زمين جو مالڪ آهي، ان کي ڪالم (3) ۾ اهڙي زمين جي خلاف وڏايل شرح تي زمين جي آمدني ادا ڪرڻ جو ذميوار هوندو:_

ٽيبل		
1.	2.	3.
	(a) هڪ زميندار، جنهن تي قرض آهي_	
	(i) آبپاشي واري زمين جيڪا پنجويهہ ايڪڙ کان وڌيڪ هجي پر پنجاهہ ايڪڙ کان وڌيڪ نہ هجي؛	
	(ii) پنجاهہ ايڪڙ کان وڌيڪ پر هڪ سو ايڪڙ کان وڌيڪ نہ هجي، غير آبپاشي زمين؛ يا	18 جولاءِ 1972 کان فوري طور تي اڳ ۾ مقرر ڪيل

(iii) آبپاشي ۽ غير آبپاشي زمين جنهن جو مجموعي علائقو آبپاشي زمين جي پنجاهه ايڪڙ کان وڌيڪ نه هجي؛	زمين جي آمدني جو ٽي سو سيڪڑو جيستائين هن ايڪٽ جي شق مطابق تشخيص جي شرح تي نظرثاني نه ڪئي وڃي.
(b) هڪ زميندار جيڪو۔	18 جولائي، 1972 کان پهريان هن ايڪٽ جي شق جي مطابق نظرثاني جي شرح تائين زمين جي آمدني جو چار سيڪڑو جائزو ورتو ويو.
(i) پنجاهه ايڪڙ کان وڌيڪ آبپاشي واري زمين؛ يا	
(ii)غير آبپاشي واري زمين هڪ سو ايڪڙ کان وڌيڪ؛ يا	
(iii) آبپاشي ٽيل ۽ غير آبپاشي ٽيل زمين – مجموعي ايراضي – جنهن جو پنجاهه ايڪڙ آبپاشي ٽيل زمين کان وڌيڪ آهي.	

وضاحت:۔ هن دفعه جي مقصد لاءِ۔

(a)هڪ ايڪڙ آبپاشي زمين کي ٻن ايڪڙ غير آبپاشي زمين جي برابر سمجهيو ويندو؛

(b) "زمين" مان مراد آهي صوبي جي اندر يا ٻاهر دفعه 56 جي شق (ب)، (ج) ۽ (د) ۾ ذڪر ڪيل زمين کان سواءِ ٻي زمين؛

(c) "زمين جو مالڪ" ۾ شامل هوندو—

(i) حڪومت جي ڪنهن به منصوبي تحت ڪنهن به زمين جو الاٽي يا گرانٽ حاصل ڪندڙ جنهن جي تحت اهڙي الاٽمينٽ يا گرانٽ ملڪيت ۾ پختو ٽيڻ گهرجي؛

(ii) سرڪاري زمين جو ليز تي وٺندڙ؛

(iii) هڪ شخص جنهن پنهنجي زمين يا ان جو ڪو به حصو گروي رکيو آهي؛ يا

(iv) هڪ شخص جنهن کي زمين ۾ مستقل حق يا دلچسپي آهي.

7. جاڻايل ايڪٽ ۾ دفعہ 70_A کان پوءِ هيٺيون شامل ڪيون ويندیون: —

"70_AA هن ايڪٽ ۾ شامل ڪنهن به شيءِ جي باوجود، خريف 1982_83 لاءِ زميني آمدني، جتي زميني آمدني فليٽ ريٽ جي بنياد تي وصول ڪئي ويندي آهي، دائمي واهن ذريعي سيراب ٿيندڙ زمين جي صورت ۾ پنجاهہ سيڪڙوءِ غير دائمي واهن ذريعي سيراب ٿيندڙ زمين جي صورت ۾ سڄي سال لاءِ واجب الادا ڪل زميني آمدني جي پنجهتر سيڪڙو جي شرح سان طئي ڪئي ويندي."

خاص جائزو، خريف 1982_83 لاءِ

1967 جي اولهہ پاڪستان ايڪٽ XVII جي دفعہ 70-AA جي داخلا

Insertion of section 70-AA in West Pakistan Act, XVII of 1967

8. جاڻايل ايڪٽ ۾ دفعہ 71 لاءِ هيٺيان متبادل ڪيا ويندا: —

"71. حڪومت، وقت بوقت، دفعہ 72 جي دفعات جي تابع، قاعدا ناهيندي جيڪي بيان ڪندیون آهن—

قاعدا ناهڻ جي طاقت

1967 جي اولهہ پاڪستان ايڪٽ XVII جي دفعہ 71 جي ترميم

Amendment of

section 71 of West Pakistan Act, XVII of 1967

(a) اهو طريقو جنهن سان ڪنهن ديهه يا ديهن جي گروپ جي خالص اثاثن جي پئسي جي قيمت جو اندازو لڳايو ويندو.

(b) اهو طريقو جنهن سان زمين جي آمدني جو اندازو لڳايو ويندو.

(c) اهي اصول جن تي بهتري لاءِ تشخيص کان ڇوٽ ڏني ويندي.

(d) اهو طريقو جنهن سان تشخيص جي شرح جو حساب ڪيو ويندو.

(e) اهو طريقو جنهن سان دفعه 61 جي ذيلي دفعه (3) جي مقصد لاءِ تشخيص جي شرح جو حساب ڪيو ويندو.

1967 جي اولهه پاڪستان ايڪٽ XVII جي دفعه 144 جي ترميم

Amendment of section 144 of West Pakistan Act, XVII of 1967

9. جاٽايل ايڪٽ ۾، دفعه 144 جي بدران، هيٺيان متبادل هوندا: ــ

"144. (1) هر هڪ هولڊنگ جي حوالي سان ادا ڪيل آمدني جي رقم جنهن ۾ زمين کي ورهائڻ تي ورهايو ويو آهي، اهو ورهائڻ واري روينيو آفيسر طرفان طئي ڪيو ويندو.

ورهاڱي کان پوءِ آمدنی ءِ ڪرائی جی ورڇ.

(2) ذيلي دفعه (1) تحت روينيو آفيسر جو هر هڪ هولڊنگ جي حوالي سان ادا ڪيل آمدني بابت فيصلو جتي ديهه جنهن ۾ هولڊنگ هڪ مقرر ڪيل تشخيص جي تابع آهي، دفعه 67 جي ذيلي دفعه (1) تحت هڪ حڪم سمجهيو ويندو.

(2) جتي ورهاڱي وقت نوان ديهه ناهيا ويا آهن ءِ زمين جي آمدني جعلسازي يا غلطي سان انهن ۾ ورهائي وئي آهي، بورڊ آف روينيو جعلسازي يا غلطي جي دريافت

ٿيڻ کان ٻارهن سالن اندر ڪيترن ئي ديهن ۾ زمين جي آمدني جي نئين ورڇ جو حڪم ڏئي سگهي ٿو. ورهاڱي وقت هر ديهه جي اٿاثن جي تخميني تي، جيڪو ان جي حوالي سان بهترين ثبوت ۽ حاصل ڪيل معلومات جي مطابق ڪيو ويجي.

10. ڇاڻايل ايڪٽ ۾ دفعه 151 لاءِ هيٺيان متبادل ڪيا ويندا: ـ

1967 جي اولهه پاڪستان ايڪٽ XVII جي دفعه 151 جي ترميم

Amendment of section 151 of West Pakistan Act XVII of 1967

"151. (1) ڪو به روينيو آفيسر، ڏرين جي رضامندي سان، هن ايڪٽ تحت ڪنهن به معاملي ۾ سندس سامهون پيدا ٿيندڙ ڪنهن به تڪرار کي ثالثي ڏانهن موڪلي سگهي ٿو."

ثالثی ڈانهن رجوع ڪرڻ جو اختيار

(2) ڪليڪٽر، يا پهرين گريڊ جو ڪو به اسسٽنٽ ڪليڪٽر، ڏرين جي رضامندي کان سواءِ، ڪنهن به تڪرار کي ثالثي ڏانهن موڪلي سگهي ٿو جيڪو هن جي سامهون هيٺ ڏنل حوالي سان هجي:

(a) ڪو به معاملو جنهن جو باب VI تحت ڪنهن به رڪارڊ يا رجسٽر ۾ داخلا ڪئي ويجي؛

(b) دفعه 67 تحت ڪنهن به تشخيص جي ورڇ سان لاڳاپيل ڪو به معاملو؛

(c) ڪنهن به ديهه يا ڪنهن به هولڊنگ، فيلڊ، يا ديهه جي ٻئي حصي جي حدون؛ يا

(d) ورهاڱي تي ورهايل ملڪيت يا ورهاڱي ڪرڻ جو طريقو.

11. چاڻايل ايڪٽ ۾ دفعہ 173 لاءِ هيٺيان متبادل ڪيا ويندا: ـ

"173. بورڊ آف ريونيو نوٽيفڪيشن ذريعي، ڪنهن به ريونيو آفيسر کي دفعہ 40 تحت نوٽيفڪيشن جي پيروي ۾ ڪنهن به مقامي علائقي ۾ حقن جي رڪارڊ ناهڻ يا خاص طور تي نظرثاني ڪرڻ، يا دفعہ 59 تحت نوٽيفڪيشن جي پيروي ۾ ڪنهن به مقامي علائقي ۾ زمين جي آمدني جي عام ريهر تشخيص ڪرڻ، يا ڪالوني ۾ ڪنهن به ريونيو آفيسر کي، جيئن سرڪاري زمين جي ڪالونائيزيشن ايڪٽ، 1912 (پنجاب ايڪٽ 1912 V) ۾ بيان ڪيو ويو آهي، يا ڪو به ريونيو آفيسر جنهن جي ڪنٽرول ۾ اهو آفيسر ڪنهن به عدالتن جي سيني يا ڪنهن به اختيارن سان مشروط آهي، جيڪو سنڌ سول ڪورٽس آرڊيننس، 1962 (1962 جو اولهہ پاڪستان آرڊيننس II) تحت قائم ڪيو ويو آهي، مقامي علائقي سان لاڳاپيل ۽ پيدا ٿيندڙ سيني يا ڪنهن به مخصوص قسمن جي مقدمن يا اپيلن جي ٻڌڻي ڪري.

(2) بورڊ آف ريونيو ذيلي دفعہ (1) تحت مطلع ڪيل آرڊر کي مڪمل طور تي يا جزوي طور تي منسوخ ڪري سگهي ٿو.

(3) جڏهن ته ذيلي دفعہ (1) تحت هڪ آرڊر يا آرڊر جو ڪو به حصو نافذ رهندو، ان سان

سول عدالتن جي اختيارن سان حقن يا عام ريهر جائزي جا رڪارڊ ناهيندڙ آفيسرن کي مقرر ڪرڻ جو اختيار.

1967 جي اولهہ پاڪستان ايڪٽ XVII جي دفعہ 173 جي ترميم

Amendment of section 173 of West Pakistan Act XVII of 1967

حاصل ڪيل اختيار ان سان لڳايل آفيسر طرفان استعمال ڪيا ويندا ۽ ٻي صورت ۾ نہ.

(4) ڪنهن بہ ڪيس کي جيڪو آرڊر يا آرڊر جي منسوخي جي وقت آرڊر جي حصي تحت ڪنهن آفيسر جي سامهون التوا ۾ آهي، ان کي ان طرح ختم ڪري سگهجي ٿو جيئن آرڊر يا ان جو اهو حصو نافذ رهيو جيستائين بورڊ آف روينيو هدايت نہ ڪري، جيئن ان کي ڪرڻ جو اختيار ڏنو ويو آهي، تہ اهي ڪيس انهن عدالتن ڏانهن منتقل ڪيا وڃن جن جي ذريعي اهي ختم ڪيا وڃن ها جيڪڏهن آرڊر مطلع نہ ڪيو وڃي ها.

نوٽ:۔ آرڊيننس جو مذڪوره ترجمو عام ماڻهن جي واقفيت لاءِ آهي جيڪو ڪورٽ ۾ استعمال نٿو ڪري سگهجي.